

Erdei iskolai programajánló (Szilvásvárad):

Bevezető

A Bükk hazánk első hegyvidéki nemzeti parkja. Nem véletlenül kapta ezt a kitüntetett természetvédelmi fokozatot, hiszen a természet minden évszakban elkápráztatja csodáival a hegység látogatóit. A Bükk egyik legkedveltebb üdülőközpontja és az erdei iskolák, erdei óvodák szervezésének legoptimálisabb helyszíne Szilvásvárad, és az innen induló Szalajka-völgy.

Szilvásváradnak évtizedekre visszanyúló hagyománya van az erdei iskolák, erdei óvodák helyszínéként is az elsők között szerepel évek óta. A környezet optimális, mivel megtalálható itt a természeti és az épített környezet legszélesebb "kínálata". Alkalmas a kőzetek, a talaj, a víz, a levegő, a flóra és a fauna színes elemzésére. Társadalmi szempontból is előnyös az elhelyezkedés, hiszen a terület már az őskorban is lakott volt (Istállós-kői Ósemerbarlang). Számos műemléket, műemlék jellegű épületet, múzeumot tekinthetünk meg Szilvásváradon és környékén.

Szilvásvárad a Lipicai Ménes magyarországi otthona. Ez remek lehetőség a gyermekek állatokhoz, lovakhoz való kapcsolatának kialakítására. Az állatok megismerését segíti elő még az Élővad bemutató, ahol vadon élő állatokat mutathatunk meg, valamint a pisztrángtelep, ahol a pisztrángok nevelésétől egészen a füstölésig végigkísérhetjük e nemes halfajta útját. Programjaink során nemcsak a vadon élő állatokat ismerhetik meg a gyerekek, hanem bepillanthatnak a tanya életébe, megbarátkozhatnak a háztáji állatokkal is.

A programok kínálata igen széles, a programokhoz helyi szakemberek segítsége is biztosított.

Itt az ember által épített környezet még harmonikusan illeszkedik a természeti környezetbe. Láthatjuk, hogy a lakosság élete hogyan függ össze ősidők óta a hely adottságaival az építészetben, a foglalkozásokban és az életmódban egyaránt.

A természet szeretetére, a környezet megóvására való ösztönzés önzetlen, önfeláldozó hivatásnak tűnhet, holott saját érdekünk, hogy megmentsük az emberiséget - aki éppúgy a természet része - a természet "bosszújától", és hogy a Föld egészséges, szép otthona legyen gyermekeinknek és unokáinknak is. Nem titkolt célja a helyszín vezetésének, hogy megismerve, megszeretve a tájat, majd felelősen viselkednek az itt lakók és az ide látogatók egyaránt, és a kialakult környezettudatos viselkedésüket beépítik a mindennapi életükbe is.

"...Vajon tudunk-e ebből a súlyos helyzetből kiutat találni? Szeretném hinni, hogy igen! De ehhez az egész Földön új nemzedéknek kell felnőnie. Olyan új nemzedéknek, amely szakít a múlt természetromboló módszereivel, és kíméli, óvja Földünk még megmaradt természeti értékeit! És ennek a nemzedéknek a neveléséért, felelősségre ébresztéséért az idősebb generációnak kell minden erejét, tapasztalatát latba vetnie. Az egész Föld egyre gyarapodó ifjúságából kell összekovácsolódnia annak a természet- és környezetformáló, konstruktív erőnek, amely az emberi szellem képességeinek legjavát a megsebzett "kék bolygó" megmentésére, meggyógyítására fordítja."

(Balogh János)

Erdei iskolai programcsomag

1. nap - A település

Ráhangolódás, programismertető, ismerkedés a településsel

Délután

- Programismertetés
- Házirend, balesetvédelem, EÜ cselekvési terv
- Ráhangolódás az egész heti munkára, közösségformáló játékok, feladatok
- A szálláshely környékének felfedezése és Szilvásvárads láttnivalóinak megtekintése
- Orbán-ház (Bükk természeti képe kiállítás), református kerektemplom, Pallavicini kastély, Lipicai Ló-történeti kiállítás, Lótemető, katolikus fakápolna
- Színpaletta készítése a településről
- A lakóhely és a falusi település összehasonlítása

Este

- Értékelés
- Öröm-bánat térkép készítése a látottak feldolgozásával (az egész hetet végigkíséri)

2. nap - Az erdő világa

Millenniumi Tanösvény

Reggel

- Ráhangolódás

Délelőtt

- **Az erdő világa - Millenniumi Tanösvény**
 - A kőzetek megismerése tapasztalat alapján, a Bükk jellemző kőzeteinek bemutatásával
 - Az erdő jellegzetes fafajtáinak megismerése, vizsgálata (fajismeret, kéregmácsolat, levélmácsolat, termésgyűjtemény)
 - Egy fa életének bemutatása (táplálék, menedék, otthon)
 - Az avar és talajszint vizsgálata (talajminták gyűjtése)
- **A Bükk-hegység bemutatása - Millenniumi kilátó**
 - A hegység jellegzetes domborzati formáinak bemutatása
 - A víz felszínformáló munkája
 - A látottak megerősítése a visszaúton

Délután

- **A Tanösvényen megismert vizsgálati anyagok feldolgozása**
 - Kőzethatározás
 - Növényhatározás - a fák
 - Kézműves foglalkozás - a természet műalkotásai
- Értékelés
- Öröm-bánat térkép folytatása

Este

- Tájékozódás
 - Éjszakai bátorság túra
 - Ráhangolódás a túrára
 - Hogyan tájékozódnak az élőlények a sötétben?
 - A túra alatt a sötétség hangjainak megfigyelése

3. nap - A patak és a patakpart világa

Szalajka-völgy

Reggel

- Ráhangolódás

Délelőtt

- Őstörténeti bemutató
 - Történelmi áttekintés, őseink élete
 - Kézműves foglalkozás: őstörténeti szerszámkészítés

Délután

- A patak és a patakpart világa - Szalajka-völgy
 - Erdei kisvonatozás a Gloriett-tisztásig
 - Az ősemlék lakhelye - az Istállóskői-barlang
 - A patak vize - a Szalajka-forrás, a Szalajka-patak, a Fátyol-vízesés, Sziklaforrás és a tavak (víz-minták gyűjtése, vízvizsgálat)
 - A patak és a patakpart élővilága - a Szalajka-patak mentén
 - A víz munkája - Fátyol-vízesés
 - Pisztrángtenyésztés
- Az erdő világa
 - Az ember és a természet kapcsolata
 - a Szabadtéri Erdei Múzeum (hagyományos mesterségek bemutatása, fakitermelés, faszén-égetés, fűrészüzem, vashámor)
 - Erdészeti Múzeum (régészeti munkaeszközök, tárgyi- és írásos emlékek az erdészeteknél folyó munkákról)
- Az erdő növény- és állatvilága
 - Élővad bemutató

Este

- Értékelés
- Öröm-bánat térkép folytatása

4. nap - Kölcsönhatások a természetben

Reggel

- Ráhangolódás

Délelőtt

- A vad és az ember
 - Ősi vadászati technológiák
 - Íjászati gyakorlat
 - Hangok, színek, formák, nyomok
- Minden mindennel összefügg
 - Táplálkozási kapcsolatok, táplálékhálózat
 - Az erdő az ember táplálkozásában

Délután

- A patak és a patakpart világa (a gyűjtött vizsgálati anyagok feldolgozása)
 - Vízvizsgálat
 - Talajvizsgálat
 - A mi patakunk - közös rajz készítése

Este

- Értékelés
- Öröm-bánat térkép folytatása

- Tábortűz, tábortűzi műsorral
- Játékos vetélkedő

5. nap - Gazdálkodás

Tanyavilág, háztáji állattartás

Reggel

- Ráhangolódás

Délelőtt

- Gazdálkodás a faluban
 - A lipicai ménés megtekintése, a lótartás, a lótenyésztés
 - Lovaglás (vagy pónilovaglás)
 - Növénytermesztés
 - Háziállatok az ember környezetében
- A heti munka értékelése

Délután

- Hazautazás

A programok nem tartalmazzák a kisvonat menetjegyét, valamint a kilátóba, múzeumokba, ménesbe a belépőt